

Regulamentul privind publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte lucrări acceptate în procesul de evaluare a cercetării și inovării

I. Dispoziții generale

1. Regulamentul privind publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte lucrări acceptate în procesul de evaluare a cercetării și inovării (în continuare Regulamentul) este elaborat de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC) în conformitate cu atribuțiile ce îi revin în asigurarea calității în educație și cercetare.

2. Regulamentul stabilește caracterul unitar al exigențelor față de publicațiile științifice, științifico-metodice, didactice și alte lucrări acceptate (în continuare lucrări) în procesele de evaluare a cercetării și inovării de către ANACEC: atestarea personalului științific și științifico-didactic, aprobarea calității de conducător de doctorat, evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării, evaluarea revistelor și manifestărilor științifice.

3. Lucrările luate în considerare în procesul de evaluare a cercetării și inovării sunt următoarele:

- 1) Publicațiile științifice: monografie (carte de specialitate); articol științific; teză / comunicare publicată în culegerile manifestărilor științifice și alte lucrări care corespund cerințelor pentru publicații științifice.
- 2) Publicațiile științifico-metodice și didactice: manual, note (suport) de curs / curs de lecții, ghid (indicație, îndrumar, recomandare, agendă) metodic / metodologic; compendiu; culegere de probleme, teste, spețe, caiete de lucrări; atlas; dicționar/glosar metodologic; antologie, crestomație, culegere de texte comentate, enciclopedie; protocol științific și alte lucrări care corespund cerințelor pentru astfel de tip de publicații.
- 3) Publicațiile și lucrările specifice diferitor discipline: sportului, artelor sau științelor umaniste.
- 4) Obiectele de proprietate intelectuală (OPI): brevet de invenție, tehnologie și produs omologat și alte lucrări care se încadrează în noțiunea de OPI.
- 5) Proiectele: științifice; educaționale; artistice; mediatice; de transfer tehnologic.
- 6) Alte rezultate ce confirmă participarea în organizarea și evaluarea cercetării și inovării.

II. Publicațiile științifice:

4. Publicațiile științifice au următoarele caracteristici generale:

- 1) Sunt elaborate utilizând o metodologie științifică și prezintă rezultatele unei cercetări științifice;
- 2) Prezintă o noutate științifică, aducând astfel o contribuție la procesul de cunoaștere;
- 3) Sunt aprobate în urma recenzării de către experți în domeniu, prin proceduri de evaluare și aprobare indicate expres.

5. Principalele elemente structurale ale unei publicații științifice sunt:

- 1) Titlul prezintă o primă informație despre lucrare, care:
 - a) trebuie să reflecte conținutul acesteia, elementele de originalitate discutate în lucrare și să conțină termenii care servesc la indexarea lucrării;
 - b) se recomandă să fie atractiv, concis, să reflecte domeniul general al lucrării, să fie

cât mai precis, să nu genereze interpretări ambigue, să nu „promită” mai mult decât ceea ce conține.

- 2) Rezumatul (abstractul), o variantă scurtă a publicației, care:
 - a) printr-un număr limitat de cuvinte / fraze exprimă esențialul informației/rezultatelor descrise;
 - b) completează informațiile din titlu și are ca scop informarea succintă a cititorilor asupra conținutului lucrării;
 - c) trebuie să conțină elementele principale ale lucrării: scopul studiului, obiectul și metodele de cercetare (după caz), rezultate și concluzii succinte, fără a fi descrise în detaliu;
 - d) este suficient de cuprinzător, este exact, redactat cu atenție deosebită, nu include informații care nu se regăsesc în text.
- 3) Cuvintele-cheie, o secțiune recomandată mai ales articolelor, care:
 - a) sunt utile pentru a face cât mai vizibilă lucrarea, prin detectarea lor de către motoarele de căutare;
 - b) cu cât mai potrivit sunt alese cu atât mai mari sunt șansele ca publicația să ajungă la grupul-țintă de cititori;
 - c) se recomandă să fie expuse de la cele ce au un grad mai mare de generalitate la cele mai specifice;
 - d) conține un număr în conformitate cu cerințele editorului, în medie la un articol fiind solicitate 5-10 cuvinte-cheie.
- 4) Introducerea specifică importanța subiectului abordat, descrie problema investigată în contextul studiilor deja publicate și alte elemente prin care familiarizează cititorul cu cercetarea conținută în lucrare.
- 5) Conținutul de bază al lucrării este specific pentru fiecare domeniu științific și include secțiunile „Materiale și metode” (după caz, în special pentru publicațiile originale) și „Rezultate și discuții”:
 - a) secțiunea „Materiale și metode” diferă de la un domeniu de cercetare la altul și este condiționată de caracterul fundamental și aplicativ al cercetării. Metodele, materialul de cercetare (schema experimentelor) trebuie să fie descrise detaliat pentru a dovedi veridicitatea obținerii rezultatelor analizate. Se indică sursele-cheie (inițiale) unde a fost menționată pentru prima dată metoda aplicată în studii, precum și variațiile de la metodele standard.
 - b) secțiunea „Rezultate și discuții” reprezintă partea cea mai importantă a unei lucrări științifice originale. Rezultatele trebuie să fie expuse într-o ordine logică, corelată cu secțiunea „Materiale și metode”. Se prezintă toate rezultatele studiului în conformitate cu scopul și obiectivele propuse. În funcție de domeniul de cercetare, rezultatele sunt prezentate în tabele, figuri etc., la care se va face referire în text. Materialul ilustrativ va fi numerotat și însoțit de titlu, expus clar și concis. În analiza rezultatelor și discuția lor se va face distincție între propriile rezultate și alte cercetări în domeniu (care vor fi citate corespunzător). De asemenea, se va evidenția noutatea sau originalitatea studiului și a rezultatelor obținute, precum și contribuția în progresul cunoașterii.
- 6) Concluziile reprezintă interpretarea rezultatelor obținute sub formă de afirmații bazate pe argumente științifice, care:
 - a) sunt expuse clar și succint, în baza sarcinilor trasate;

b) evidențiază semnificația, noutatea și originalitatea rezultatelor, perspectiva utilizării lor în cadrul altor cercetări în domeniu, precum și rezultatele neașteptate și cele care contravin studiilor similare.

7) Referințele bibliografice este o secțiune plasată, de obicei, la sfârșitul lucrării, care:

a) conține lista surselor bibliografice utilizate și citate în textul lucrării;

b) este redactată conform stilurilor editoriale acceptate în diferite domenii de cercetare: Harvard – științe medicale, științe sociale și științe economice, APA (American Psychological Association) – psihologie, științe sociale și științe ale educației, ACS – chimie, AMA (American Medical Association) – medicină, sănătate și biologie, NLM (National Library of Medicine) și Vancouver – medicină, MLA (Modern Language Association) și Chicago – științe umaniste și arte, IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) – științe inginerești și tehnologii informaționale, AAA (American Anthropological Association) - științe sociale, AIP (American Institute of Physics) – fizică și astronomie, CSE (Council of Science Editors) – fizică și științele vieții, OSCOLA – drept, APSA (American Political Science Review) – științe politice și alte stiluri acceptate la nivel internațional.

c) prezintă sursele utilizate fie în ordine alfabetică (după numele autorilor), fie în ordinea citării în text.

6. Monografia (sinonime: carte, tratat) este o lucrare științifică care are următoarele caracteristici:

1) Este un studiu științific amplu asupra unui subiect din domeniul științei, tehnicii, artei, sportului, tratat amănunțit, complet și multilateral, din toate punctele de vedere.

2) Poate fi o lucrare științifică a unui singur autor sau a unui grup de autori (monografie colectivă). Numărul rezonabil de coautori la o monografie este până la 5 persoane, fiecareia revenindu-i cel puțin 2 coli de autor.

3) Are un caracter teoretic sau teoretico-aplicativ bine proiectat și însumează nu mai puțin de 6 coli de autor. Subiectul monografiei trebuie să fie unul puțin abordat sau abordat unilateral de către cercetători sau chiar unul ambiguu. Alegerea subiectului se face în baza unei documentări temeinice.

4) Include pagina de acreditare editorială, recomandarea spre publicare, colegiul de redacție, sumarul, nota de introducere a autorului, conținutul de bază, glosare explicative (la necesitate), anexe (la necesitate), referințele bibliografice.

5) Conținutul de bază este structurat în părți, capitole, paragrafe și subparagrafe și înglobează două componente de bază: compartimentul analitic, retrospectiv, sintetic care formează 10-15% din conținutul de bază al monografiei și compartimentul interpretativ, creativ, original în care este expusă viziunea autorului (autorilor) asupra subiectului abordat.

6) Trebuie să aibă aprobarea unei structuri de cercetare științifică (de regulă consiliul științific / senatul) să fie recenzată de 2-3 specialiști de înaltă calificare în domeniu, să dețină CIP a Camerei Naționale a Cărții, indice ISBN.

7. Articolul științific este o lucrare, publicată într-o revistă științifică sau într-o culegere de lucrări, în special în materialele manifestărilor științifice, care:

1) Prezintă reflecții personale asupra unui subiect, promovând atât idei ale cercetătorilor în domeniu, cât și experiența proprie;

2) Poate avea unul sau mai mulți autori, fiind indicată clar contribuția fiecăruia în coli de autor;

- 3) Are un volum variat de pagini în funcție de domeniul științific și cerințele editorului, însă nu poate fi mai mic de 0,3 coli de autor.
- 4) Poate fi de următoarele tipuri:
 - a) articolul de cercetare (original) reprezintă descrierea rezultatelor unor cercetări originale neabordate anterior, cu menționarea oportunității studierii problemei respective și prezentarea informației de bază (metodologia, instrumentele de lucru, detaliile experimentale etc.);
 - b) articolul de tip „set de date” (*data papers*) reprezintă o lucrare în care se publică seturi de date, de obicei date ce au stat la baza articolului științific, publicat anterior;
 - c) articolul de tip „rapoarte/prezentări de caz” (*case reports*) reprezintă o descriere a investigațiilor științifice importante, care sunt omise sau nu sunt pe deplin descrise în studiile efectuate (de regulă studiile clinice). Articolul de tip „raport de caz” este succint, componentele principale fiind rezumatul, introducerea, descrierea cazului și discuții. Acest articol discută componentele esențiale ale unui raport de caz, cu scopul de a oferi îndrumări și sfaturi autorilor începători pentru a-și îmbunătăți abilitățile de scriere;
 - d) notele tehnice reprezintă o publicație ce descrie o metodologie nouă sau rezultatele obținute în urmă încercării unei tehnici sau echipament nou în domeniul de interes științific. Notele tehnice au un volum de cca 3000 de cuvinte, cu maximum 5 figuri și tabele;
 - e) articolul de sinteză prezintă un șir de contribuții substanțiale în domeniu, abordând critic și comparativ lucrările autorilor la temă, având un text, de regulă, voluminos (circa 2,5 coli de autor) și o bibliografie bogată (circa 60 surse bibliografice). În asemenea articole se descriu rezultatele obținute în domeniu prin utilizarea unui instrumentar analitic amplu, care permite evidențierea aspectelor pozitive și problematice ale lucrărilor analizate. Acest tip de articole au rolul de a sensibiliza comunitatea asupra unui subiect actual, de multe ori controversat, prin lectura unei singure publicații, fără ca să aibă nevoie să studieze și alte surse la temă. Articolul de sinteză poate fi *narativ* și *sistematic*;
 - f) articolul de fond (editorial) este un articol care exprimă punctul de vedere al redacției unei publicații periodice (reviste științifice) asupra unei probleme științifice importante, de actualitate;
 - g) articol tip scrisori către editor (*letter to editor*) este, de obicei, un tip de comunicare scurtă care poate fi scrisă pe orice subiect care atrage atenția cititorilor (de regulă se pune în discuție un articol publicat anterior, care prezintă interes științific și/sau social). Scrisorile către editor sunt și un mecanism de control care facilitează progresul sau vizibilitatea unui articol după publicarea lui. Unul dintre cele mai importante aspecte ale unei scrisori către editor este că trebuie să fie scrisă într-un format succint și un limbaj accesibil publicului larg;
 - h) articol video (înregistrate video – *eng. video papers*) reprezintă o categorie recentă în practica publicațiilor științifice și combină, de obicei, o demonstrație video online a unei noi tehnici sau a unui protocol împreună cu o descriere textuală riguroasă. Acest tip de publicație reprezintă o modalitate captivantă de a demonstra cele mai recente cercetări științifice, în special în domeniul științelor exacte, ale naturii și medicină, utilizând tehnici inovatoare, care poate fi utilizată în procesul de instruire.
8. Teza / rezumatul în culegerile manifestărilor reprezintă o sinteză a raportului sau comunicării, prezentat la congres, simpozion, conferință și alte manifestări științifice, care:

- 1) Are un volum mic, de până la 0,3 coli de autor;
 - 2) Are drept scop prezentarea concisă a celor mai importante rezultate ale cercetării, pe care vorbitorul dorește să le prezinte participanților la manifestarea științifică.
9. ANACEC recunoaște drept publicații științifice lucrările care îndeplinesc cerințele indicate mai sus, cu condiția că:
- 1) În cazul monografiilor se încadrează în una din următoarele categorii:
 - a) Sunt aprobate spre publicare de către organizații din domeniile cercetării și inovării din Republica Moldova;
 - b) Sunt aprobate spre publicare de către edituri / organizații din domeniile cercetării și inovării recunoscute de peste hotare;
 - c) Sunt indexate în bazele de date internaționale de publicații recunoscute de către ANACEC pentru confirmarea titlurilor științifice.
 - 2) În cazul articolelor din reviste se încadrează în una din următoarele categorii:
 - a) Sunt publicate în reviste din Registrul revistelor științifice de profil din Republica Moldova, aprobat de către ANACEC;
 - b) Sunt publicate în reviste de peste hotare recunoscute drept științifice de către autoritățile naționale ale țărilor respective;
 - c) Sunt publicate în reviste de peste hotare indexate în bazele de date internaționale de publicații recunoscute de către ANACEC pentru confirmarea titlurilor științifice.
 - 3) În cazul articolelor sau tezelor publicate în culegerile manifestărilor științifice se încadrează în una din următoarele categorii:
 - a) Sunt publicate în culegerile manifestărilor științifice incluse în Registrul manifestărilor științifice recunoscute (planificate/organizate) din Republica Moldova, aprobat de către ANACEC;
 - b) Sunt publicate în culegerile manifestărilor științifice recunoscute drept științifice de către autoritățile naționale ale țărilor respective;
 - c) Sunt publicate în culegerile manifestărilor științifice indexate în bazele de date internaționale de publicații recunoscute de către ANACEC pentru confirmarea titlurilor științifice.
 - 4) Editura, revista, manifestarea științifică sau alte entități care au publicat lucrarea peste hotare nu sunt incluse în liste de publicații pseudoștiințifice (editori și reviste prădători, baze de date care includ orice revistă contra plată și alte caracteristici similare).
 - 5) Editura, revista, manifestarea științifică sau alte entități care au publicat lucrarea peste hotare nu se caracterizează prin următoarele:
 - a) ediția are o tematică vastă, ce cuprinde mai multe domenii științifice;
 - b) publică articole în mai multe limbi în aceeași ediție;
 - c) nu au o procedură clară de recenzare sau aplică o recenzare formală;
 - d) percep taxe mari nejustificate de publicare sau afișează taxa de publicare numai după acceptarea articolului;
 - e) au o frecvență mare de apariție a edițiilor (cu denumiri diferite);
 - f) nu solicită prezența la conferința organizată;
 - g) indică metrici înșelătoare și false (factorul de impact) și alte caracteristici similare.
 - 6) Publicațiile nu au fost retrase sau eliminate din literatura de specialitate pentru fraude sau greșeli.

- 7) În procesul de publicare nu s-au înregistrat următoarele abateri de la normele de bună conduită:
- a) abateri grave de la buna conduită în cercetare (plagiarea, confecționarea sau falsificarea de date și rezultate);
 - b) autoplagiatul;
 - c) publicarea repetată a acelorași rezultate ca elemente de noutate științifică, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri ne semnificative;
 - d) interpretarea deliberat distorsionată a rezultatelor și deformarea concluziilor;
 - e) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor cercetători ca sursă de informare, prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor cercetători;
 - f) neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
 - g) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
 - h) includerea în lista de autori a unei publicații științifice a unei persoane fără acordul acesteia;
 - i) publicarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate.

III. Publicațiile științifico-metodice și didactice

- 10.** Manualul este o lucrare cu caracter didactic, cuprinzând noțiunile fundamentale dintr-un anumit domeniu teoretic sau practic, care
- 1) Este o carte ce conține:
 - a) elementele fundamentale ale unei științe (discipline), utilizată, de obicei, în sistemul de învățământ;
 - b) informații, noțiuni de bază despre o anumită disciplină;
 - c) totalitatea procedurilor utilizate în învățarea fundamentelor disciplinei respective;
 - d) reguli de învățare;
 - e) sarcini, probe, exerciții de învățare.
 - 2) Este o lucrare cu caracter didactic destinată, de obicei, învățământului de un anumit grad. Există și manuale care, fără să se adreseze în mod deosebit unei anumite forme de învățământ, constituie adevărate lucrări de sinteză pentru anumite specialități.
 - 3) Are un volum nu mai mic de 7 coli de autor.
- 11.** Compendiul reprezintă o publicație în care se face o expunere rezumativă, sintetică a unei discipline sau a unei concepții; conspect. Compendiul se prezintă sub forma unei lucrări, care cuprinde aspecte teoretice și aplicații practice, ce constituie un suport metodologic în procesul didactic din instituțiile de învățământ.
- 12.** Note (suport) de curs este o lucrare metodică de proiectare a unor unități de învățare și a activității didactice (de formare), care:
- 1) Prezintă componentele principale ale procesului educațional într-o succesiune logică de conținut și metodologie;
 - 2) Include următoarele elemente:
 - a) tema abordată;
 - b) preliminarii (se descrie domeniul, actualitatea și raționalitatea temei);

- c) scopul activității instructive / formative;
 - d) obiective și finalități de referință ale activității;
 - e) strategii / tehnologii / metodologia aplicate;
 - f) unitățile de conținut stimulatoare și activitățile practice (sarcini, probe, exerciții, ce încurajează reflexiv, flexibil, imaginativ, creativ subiectul care învață);
 - g) modalități de evaluare.
- 3) Are un volum nu mai mic de 3 coli de autor.
- 13.** Cursul universitar reprezintă o expunere, predare a unei materii de studiu sub forma unui ciclu de lecții sau de prelegeri tipărite în volum (și servind ca manual). Cursul universitar poate fi plasat pe platforma didactică a instituției de învățământ superior sub formă de volum (carte) cu date privind procedura de recenzie și aprobare pentru publicare.
- 14.** Ghidul (indicații, îndrumări, recomandări, agende) metodic/ metodologic este o carte sau o broșură, care:
- 1) Conține informații, indicații de orientare într-un proces, într-o activitate, într-o acțiune și tratează probleme de metodică sau de metodologie (în accepțiunea expusă anterior);
 - 2) Are un conținut de bază repartizat în părți, capitole, paragrafe, subparagrafe, înglobând și diverse note explicative, indicații, probe, imagini etc., fiind scris într-un limbaj accesibil, corect științific;
 - 3) Are un volum nu mai mic de 3 coli de autor.
- 15.** Dicționarul (glosarul) metodic / metodologic este o lucrare de referință cu caracter lexicografic, care codifică lexicul metodic / metodologic al unei discipline, așezate, de obicei, în ordine alfabetică, definite succint sau explicate pe scurt în aceeași limbă sau traduse în una sau mai multe limbi străine.
- 16.** Enciclopedia este o lucrare lexicografică, scrisă în mod sistematic, care tratează termeni de bază (nume comune și proprii), noțiuni din toate domeniile sau dintr-un singur domeniu, sub formă de articole scurte, aranjate fie în ordine alfabetică, fie pe probleme sau pe ramuri
- 17.** Culegerea de probleme, testele, spețele, caietele de lucrări, de exerciții sau teste sunt lucrări didactice cu caracter aplicativ, utilizate în cadrul activităților practice cu studenții (elevii).
- 18.** Antologia, crestomația, culegerea de texte comentate reprezintă lucrări didactice de proporții, care:
- 1) Sunt elaborate în baza principiului tematic, fiind un supliment la manuale;
 - 2) Au un conținutul repartizat în părți și capitole în concordanță cu subiectele abordate;
 - 3) Sunt elaborate sub formă de culegere de lucrări reprezentative, alese dintr-unul sau din mai mulți autori:
 - a) o antologie de autor reunește textele aceleiași persoane;
 - b) antologia care cuprinde textele unor autori diferiți este de obicei tematică.
 - 4) Fragmentele, destinate mai ales învățământului și cercetării, sunt însoțite de note biobibliografice și de comentarii lingvistice, filologice, istorice etc.
- 19.** Atlasul reprezintă o lucrare, folosită ca material documentar ilustrativ într-un domeniu științific, care:
- 1) Cuprinde colecții (culegere) de hărți, grafice, planșe, planuri, imagini, etc. sistematizate

după anumite criterii cu scopul de a prezenta un ansamblu coerent asupra unui subiect dat;

- 2) Poate fi: geografic, geologic, astronomic, istoric, folcloric, lingvistic, de anatomie). De exemplu, atlasul geografic conține hărți geografice, însoțite de explicații și date în legătură cu regiunile respective, atlasul lingvistic prezintă pe hărți răspândirea teritorială a diferitelor fapte de limbă.

20. Protocolul reprezintă o publicație, care:

- 1) Descrie procedurile utilizate în conceperea și punerea în aplicare a experimentelor;
- 2) Se utilizează într-o varietate mare de domenii experimentale, de la științele sociale la mecanica cuantică;
- 3) Mai frecvente sunt în medicină, cum ar fi protocoalele clinice naționale, care sunt elaborate în baza *Ghidurilor internaționale* bazate pe dovezi a eficacității clinice și reprezintă instrumente pentru luarea deciziilor clinice;
- 4) Sunt aprobate, de obicei, prin ordinul ministerului de resort și se publică pe pagina web a ministerului.

21. ANACEC recunoaște drept publicații științifico-metodice și didactice lucrările care îndeplinesc cerințele indicate mai sus, cu condiția că:

- 1) Sunt aprobate spre publicare în modul stabilit de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării / organisme abilitate din Republica Moldova;
- 2) Sunt aprobate spre publicare în modul stabilit de către organizațiile din domeniile cercetării și inovării recunoscute / organisme abilitate de peste hotare;
- 3) Se respectă procedura de evaluare / recenzare a manuscrisului înainte de aprobarea spre publicare;
- 4) În procesul de publicare nu s-au înregistrat următoarele abateri de la normele de bună conduită:
 - a) abateri grave de la buna conduită în cercetare (plagierea, confecționarea sau falsificarea de date și rezultate);
 - b) autoplagiatul;
 - c) publicarea repetată a acelorași rezultate, fără a se menționa sursa inițială și/sau cu adăugiri nesemnificative;
 - d) nerecunoașterea metodologiilor și a rezultatelor altor autori ca sursă de informare, prezentarea deliberat deformată a rezultatelor altor autori;
 - e) neatribuirea corectă a paternității unei lucrări;
 - f) includerea în lista de autori a unei publicații științifico-metodice și didactice a unuia sau mai multor coautori care nu au contribuit semnificativ la publicație ori excluderea unor coautori care au contribuit semnificativ la publicație;
 - g) includerea în lista de autori a unei publicații științifico-metodice și didactice a unei persoane fără acordul acesteia;
 - h) publicarea neautorizată de către autori a unor rezultate, ipoteze, teorii ori metode științifice nepublicate.

IV. Alte lucrări, rezultate, realizări acceptate în procesul de evaluare a cercetării și inovării

22. Publicațiile și lucrările specifice științelor umaniste sunt ediția critică sau documentară (text vechi, ediție de documente); dicționarul; antologia, crestomația, culegerea de texte

comentate; opera științifică tradusă și dotată cu aparat critic; opera științifică sau literară editată, recenzii, eseuri și alte lucrări specifice anumitor discipline.

- 23.** Realizările practice, cu caracter aplicativ, care implică o solidă pregătire teoretică și un suport metodic științific, sunt restaurarea și conservarea monumentelor istorice, a bunurilor de patrimoniu mobil, amenajarea unor noi muzee, lucrări de taxidermie și alte asemenea în conformitate cu specificul specialității.
- 24.** Rezultatele specifice sportului sunt sportivii-discipoli performanți la nivel internațional, titlurile de antrenor emerit, arbitru internațional, comisar, observator pe ramură de sport și alte performanțe similare.
- 25.** Rezultatele specifice artelor sunt produsele artistice performante ce țin de teatru; arte plastice; arte decorative; design; scenografie; scenaristică; regie și imagine de film; coregrafie; compoziție și interpretare muzicală.
- 26.** Lucrările, rezultatele, realizările specifice unor domenii pot fi echivalate cu publicațiile și alte rezultate științifice, științifico-metodice și didactice în urma evaluării:
 - 1) În domeniul sportului: antrenarea unor medaliați la campionate mondiale și europene la discipline olimpice cu publicații peste hotare, antrenarea unor medaliați la campionate naționale – cu publicații la nivel național;
 - 2) În domeniul artei: turneele artistice în străinătate, concursurile și festivalurile de top, nominalizările și distincțiile, premiile, expozițiile personale și de grup, simpozioanele, taberele de creație, consemnate în mass media sau certificate în modul stabilit, pot fi echivalate cu publicațiile științifice, științifico-metodice și didactice;
 - 3) În științele educației: manualele și alte publicații metodicodidactice pot fi echivalate cu publicațiile științifice.
 - 4) Modul de echivalare va ține seama de nivelul performanței, fiind prioritizate cele cu vizibilitate internațională.
- 27.** Lucrările, rezultatele, realizările specifice unor domenii sunt recunoscute de către ANACEC cu condiția respectării cerințelor pentru astfel de tipuri de rezultate, prezentarea dovezilor respective și respectarea principiilor de etică și deontologie profesională.
- 28.** Obiectele de proprietate intelectuală (OPI) reprezintă rezultatele activității intelectuale, confirmate și protejate prin drepturile corespunzătoare privind utilizarea acestora, care se împart în:
 - 1) Obiecte de proprietate industrială (invenții, soiuri de plante, topografii ale circuitelor integrate, mărci, desene și modele industriale, indicații geografice, denumiri de origine și specialități tradiționale garantate);
 - 2) Obiecte ale dreptului de autor (opere literare, artistice și științifice) și ale drepturilor conexe (interpretări, fonograme, videograme și emisiuni ale organizațiilor de difuziune);
 - 3) Alte bunuri ce dispun de un sistem de reglementare separat, cum ar fi secretul comercial (know-how).
- 29.** Brevetul este cel mai important OPI în activitatea de cercetare și inovare, care:
 - 1) Asigură protecție juridică unei invenții – produs sau procedeu care oferă o nouă modalitate de a realiza ceva sau oferă o nouă soluție tehnică pentru o problemă;
 - 2) Este un titlu de protecție ce conferă titularului drepturi exclusiv de exploatare, în virtutea faptului că brevetul certifică prioritatea, calitatea de autor și drepturile asupra invenției;
 - 3) Poate fi echivalat în procesul de atestare cu articolul științific din reviste;

- 4) Este acceptat de către ANACEC în procesul de evaluare, împreună cu alte OPI ce se referă la activitatea de cercetare și inovare, dacă este eliberat de către:
 - a) Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în cazul OPI din Republica Moldova;
 - b) oficiile naționale de proprietate intelectuală, în cazul OPI din alte țări;
 - c) oficiilor regionale și internaționale de proprietate intelectuală, în cazul OPI respective.

30. Proiectul este o lucrare, care:

- 1) Reprezintă o modalitate de atingere a unui obiectiv, cu un scop propriu bine stabilit, care este prevăzut să se realizeze într-o perioadă determinată, utilizând resursele alocate și căruia îi este atașat un set propriu de reguli, obiective și activități;
- 2) Poate fi științifică, educațională, artistică, mediatică, de transfer tehnologic și de alte tipuri;
- 3) Este recunoscut de către ANACEC în această calitate dacă:
 - a) este aprobat printr-o decizie a finanțatorului;
 - b) există informații despre aceasta pe pagina web a finanțatorului sau coordonatorului / executorului;
 - c) include date de identificare a proiectului (denumire, cifru/cod, tip, perioadă de executare și alte metadate specifice proiectului);
 - d) sunt publicate rapoarte anuale / finale ale proiectului;
 - e) sunt prezentate la ANACEC suficiente informații din cele enumerate mai sus care să ateste încadrarea în acest tip de rezultat.
- 4) Este realizată de către o echipă, apartenența unei persoane la aceasta fiind atestată prin:
 - a) menționarea includerii persoanei în echipa proiectului în contract, pe pagina web a finanțatorului sau coordonatorului / executorului proiectului sau în altă sursă;
 - b) indicarea persoanei în raportul anual/ final al proiectului;
 - c) existența rezultatelor obținute în cadrul proiectului, inclusiv, după caz, a publicațiilor în care se indică expres că au fost realizate în cadrul acestui proiect.
 - d) prezentarea la ANACEC a unor dovezi / confirmări suficiente care să permită constatarea participării în proiect pe o durată de minim 1 an.

31. Rezultatele ce confirmă participarea în organizarea și evaluarea cercetării și inovării includ:

- 1) Elaborarea de studii de evaluare și fundamentare de politici publice pentru diverse instituții publice guvernamentale / organizații internaționale / centre de cercetare;
- 2) Participare la elaborarea sau implementarea diferitor acțiuni de dezvoltare instituțională, socială și regională; transfer de cunoaștere și instrumente de politici; asistență pentru dezvoltare ș.a.;
- 3) Membru în colectivele de redacție sau comitete științifice ale revistelor și manifestărilor științifice; organizator de manifestări științifice;
- 4) Recenzent pentru reviste și manifestări științifice naționale și internaționale;
- 5) Experiență de management, analiză și evaluare în cercetare și/sau învățământ;
- 6) Coordonare de programe de studii, organizare și coordonare programe de formare continuă și de programe similare.

V. Modul de prezentare a publicațiilor, lucrărilor și rezultatelor la ANACEC

- 32.** Publicațiile, lucrările și rezultatele sunt prezentate la ANACEC sub formă de liste, în conformitate cu cerințele și modelele aprobate pentru dosarele de diferite tipuri.
- 33.** La redactarea listelor se aplică următoarele reguli generale:
- 1) Datele bibliografice ale publicațiilor se redactează în conformitate cu Standardul SM ISO 690:2012 informare și documentare Reguli pentru prezentarea referințelor bibliografice și citarea resurselor de informare;
 - 2) Pentru fiecare din alte lucrări decât publicațiile, se descriu separat elementele care le caracterizează / identifică;
 - 3) Responsabilitatea pentru veridicitatea datelor incluse o poartă autorul, secretarul științific, președintele Comisiei de evaluare sau altă persoană desemnată în acest scop;
 - 4) Semnăturile autorului și a persoanei responsabile, precum și ștampila, se aplică pe fiecare pagină a listei publicațiilor.
 - 5) Ordonarea listelor se face pe tipuri de publicații / lucrări, iar în cadrul acestor tipuri – în ordinea cronologică a publicării lucrărilor.
 - 6) Se includ în listă doar rubricile / tipurile de lucrări în care autorul dispune de lucrări.
 - 7) Pentru fiecare lucrare, în afară de descrierea bibliografică, se indică alte informații obligatorii pentru tipul respectiv de dosar: depozitul electronic internațional, național și instituțional în care lucrarea este înregistrată, adresa electronică la care poate fi accesată lucrarea, bazele de date în care este inclusă, contribuția fiecărui autor și alte descrieri specifice .
- 34.** Listele lucrărilor sunt însoțite, după caz, de dovezi / confirmări.
- 35.** Variantele tipărite sau electronice ale lucrărilor sunt prezentate la ANACEC în funcție de cerințele pentru diferite tipuri de dosare (un anumit număr obligatoriu) și la solicitarea ANACEC.
- 36.** Constituie abatere gravă de la normele de bună conduită introducerea de informații false în Listele prezentate și în dovezile / confirmările prezentate la ANACEC, care se sancționează în conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

VI. Dispoziții finale

- 37.** Cerințele indicate în regulament reprezintă cerințe de eligibilitate pentru acceptarea lucrărilor spre examinare și nu înseamnă automat recunoașterea calității științifice, științifico-metodice sau didactice a acestora, care este subiect a evaluării calitative.
- 38.** ANACEC poate să nu recunoască și să nu contorizeze o lucrare dacă în urma evaluării calitative s-a constatat că autorul are o contribuție mică (în publicațiile cu mulți autori), nu există noutate științifică și alte asemenea elemente ce denotă neîndeplinirea standardelor de calitate, chiar dacă lucrarea satisface cerințele formale din acest Regulament.
- 39.** Alte tipuri de lucrări care nu se regăsesc în acest document vor putea fi recunoscute de către ANACEC în măsura în care corespund cerințelor generale pentru publicații științifice, științifico-metodice și didactice sau alte lucrări.
- 40.** În funcție de modificările în cadrul normativ ce țin de evaluarea cercetării și inovării, acest regulament va fi revizuit periodic

Sursele bibliografice utilizate:

1. CUCIUREANU, Gh., ȚURCAN, N., UNGUREANU, E., ROȘCA, A., Cojocaru, I., HOLBAN, I., MINCIUNĂ, V., CUJBA, R. și al. *Tipuri de rezultate ale activităților științifice*. Chișinău: Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, 2018. - 44 p. ISBN 978-9975-3220-2-7.
2. COJOCARU, Ig., CUCIUREANU, Gh., ȚURCAN N. și al. [*Cadrul metodologic pentru evaluarea proiectelor și programelor de cercetare-dezvoltare în Republica Moldova*](#) / Ig. Cojocaru, Gh. Cuciureanu, N. Țurcan [et al.]; Inst. de Dezvoltare a Societății Informaționale, Acad. de Științe a Moldovei. Chișinău: Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, 2014. 54 p. ISBN. 978-9975-3020-1-2.
3. VLADA, Marin. Metodologia conceperii, elaborării și redactării lucrărilor științifice. În: *Materialele Conferinței Naționale de Învățământ Virtual*, ediția a VII-a, 2009. București: Universitatea din București, Universitatea Tehnică „Gh. Asachi” Iași, 2000, p. 47-53.
4. DEAC, I., IONIȚĂ, M. Tehnici universitare de cercetare și redactare științifică. București, 2015. -203 p. ISBN 978-606-660-179-5
5. PEH, W.C., NG, K.H. Basic structure and types of scientific papers. *Singapore Med J*. 2008, 49(7), 522-525. PMID: 18695858.
6. BAHADORAN, Z., JEDDI, S., MIRMIRAN, P., GHASEMI, A. The Principles of Biomedical Scientific Writing: Introduction. *Int J Endocrinol Metab*. 2018, 16(4):e84795. doi: 10.5812/ijem.84795. PMID: 30464776; PMCID: PMC6218661.
7. *Citation styles guide: Choosing a style and citing correctly*. Published on August 8, 2015 by Bas Swaen. Revised on May 31, 2021 © 2021. [citat la 30.09.2021]. Disponibil: <https://www.scribbr.com/citing-sources/citation-styles/>
8. *Ghid de scriere a articolelor științifice*. Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați. Proiectul POSDRU – 6/1.5/S/15 - Sistem de Management al Burselor Acordate Doctoranzilor. © 2008-2011, [citat la 15.04.2021]. Disponibil: http://www.posдру.ugal.ro/topacademic/documente/GHID_SCRIERE_ARTICOL.pdf
9. *Types of journal articles*. Springer. © 2021. [citat la 22.09.2021]. Disponibil: <https://www.springer.com/gp/authors-editors/authorandreviewertutorials/writing-a-journal-manuscript/types-of-journal-articles/10285504>
10. *Types of scientific articles*. Sacramento State University Library. © 2021. [citat la 15.06.2021]. Disponibil: <https://library.csus.edu/guides/metzgerd/Bio1/TypesofArticle.pdf>
11. Regulamentul Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare privind publicațiile științifice și științifico-metodice. Hotărârea Comisiei de atestare a cadrelor științifice și științifico-didactice nr. AT – 8/1-2 din 23 decembrie 2010.